

Scheiden

www.komersamenuit.nl

Inleiding

In dit artikel geef ik als mediator van Fraaije diensten informatie over scheiden. In het artikel beschrijf ik wat scheiden is en geef ik wat statistische gegevens. Daarna wordt ingegaan op de context van scheiden en krijgen de gevolgen van scheiden aandacht. Tevens worden de meest voorkomende stappen behorende bij een scheiding beschreven. Daarna worden de mogelijkheden om een echtscheiding vorm te geven behandeld. Het artikel wordt afgesloten middels een conclusie.

Wat is scheiden

Als je scheiden opzoekt krijg je verschillende definities zoals; afbreken, doorhakken, losmaken, ontkoppelen, verbinding verbreken en echtscheiding. In dit artikel wordt met scheiden het verbreken of ontbinden van een huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenwonings situatie bedoelt. Scheiden komt in Nederland al geruime tijd (sinds het jaar 1975) veelvuldig voor en de meeste van ons kennen wel iemand die gescheiden is.

De statistieken over scheiden in Nederland geven weer dat er in 1990 meer dan 28.000 echtscheidingen waren. In het jaar 2000 waren dit er meer dan 34.000, in 2012 meer dan 33.0000 en in 2018 zijn er meer dan 36.0000 scheidingen geregistreerd. Uit onderzoek blijkt daarnaast dat scheiden het meest voorkomt in de leeftijdscategorie van 30 tot 60 jaar.

Al komt scheiden veel voor blijft iedere echtscheiding uniek en is het vrijwel altijd een heftige en emotionele gebeurtenis. Iedere echtscheiding is uniek omdat partners zelf verantwoordelijk zijn en zelf de beslissing nemen om te scheiden. Iedere mens heeft daarbij een eigen situatie, vaardigheden en sociaal netwerk waardoor geen echtscheiding vergelijkbaar is.

De context van scheiden

De context van scheiden kent ten minste drie dimensies. De eerste dimensie is de maatschappelijke dimensie. Maatschappelijk gezien is er geen taboe meer op scheiden en wordt het geaccepteerd. Dit heeft als gevolg dat steeds meer koppels scheiden en kinderen vaker opgroeien bij één ouder en soms weinig contact hebben met één van de beide ouders. Daar komt de tweede context van scheiden om de hoek, want juridisch gezien heeft

het kind recht om door beide ouders te worden verzorgd, opgevoed en gehoord. Ouders hebben dan wel het recht om hun kind op hun wijze te verzorgen en op te voeden, zolang het in het belang van het kind is. Al is in de praktijk niet altijd duidelijk wat het belang van het kind is. Tot de juridische context behoren daarnaast ook regelingen en procedures zoals het ouderschapsplan met daarin de alimentatie, gezag en omgang. Als derde context is er de relationele context van scheiden. Relationeel gezien is scheiden een ingrijpende reorganisatie van het leven. Niet alleen de partners, maar ook kinderen, familie en het sociale netwerk zijn betrokken en hebben invloed op een echtscheiding. Scheiden is een levensgebeurtenis die niet per definitie schade oplevert, maar wel altijd gevolgen heeft.

De gevolgen van scheiden

Voor (ex) partners kan het scheiden een opluchting of groot verlies zijn. Toch zullen er oplossingen en afspraken moeten komen over het huis, financiële middelen, de boedel, partneralimentatie, ouderschapsplan, het sociale netwerk en de manier hoe men met elkaar om wil gaan.

Voor kinderen gaat de scheiding van hun ouders bijna altijd gepaard met pijn, verdriet en onzekerheid. Als kinderen opgevoed worden door één ouder missen ze een voorbeeldfiguur. Door de afwezigheid van de voorbeeldfiguur worden de kinderen niet op die manier gecorrigeerd en wordt de kinderen niets bijgebracht over relatievorming en de verantwoordelijkheden die daar bij horen. Door de afwezigheid van kennis en ervaring op het gebied van relatievorming en de verantwoordelijkheid die daarbij hoort, lijkt scheiden soms wel erfelijk. Indien conflicten en ruzies tussen ouders langer duren is het zelfs mogelijk dat kinderen daardoor in hun ontwikkeling worden bedreigd en onder toezicht worden gesteld.

Tevens legt scheiden onnodig beslag op de rechtspraak. Als ouders een juridisch gevecht aangegaan, met als doel een winnaar en een verliezer, brengt dit een belasting op de rechtspraak met zich mee. Bij scheiden is het vaak beter om in plaats van te vechten, constructief overleg te plegen (met behulp van een mediator) om de normale orde te herstellen. Zo kan er bij scheiden een brug worden geslagen tussen zorg en recht en wordt de schade beperkt. Kunnen niet alle punten in constructief overleg (zoals bij mediation) worden opgelost, kunnen de overblijvende struikelblokken altijd nog juridisch worden uitgevochten. Houdt er wel rekening mee dat een opgelegde oplossing van een rechter niet altijd ideaal zijn.

De meest voorkomende stappen bij het scheiden

Het besluit van één of beide partners om te scheiden is vaak het begin van het echtscheidingstraject. Als één partner het besluit neemt om te willen scheiden, wil dit niet zeggen dat de partner en overige betrokkenen ook al zover zijn, het scheidingsbericht kan voor hun als een verrassing komen. Na de scheidingsboodschap zal de scheiding door beide partners geaccepteerd moeten worden.

Daarna kan worden bepaald of de omgeving wordt ingelicht. Tevens moet worden bepaald hoe de scheiding en de toekomst wordt vormgegeven. De toekomst wordt voornamelijk vormgegeven door afspraken. Om een echtscheiding definitief te maken moet een verzoek worden ingediend bij de rechtbank, waarna een rechter een officiële beschikking uit zal brengen. Deze beschikking wordt ingeschreven bij de Burgerlijke Stand van de gemeente waar u trouwde, waarna de scheiding definitief is.

Een echtscheiding vormgeven

Om te kunnen scheiden moeten verschillende afspraken (emotioneel, financieel en ouderschap) worden gemaakt. Deze afspraken kunnen door de partners zelf of met behulp van een advocaat of mediator worden gemaakt. Als partners er zelf uit kunnen komen is dat natuurlijk mooi, maar ben je wel bewust van de complexiteit van de situatie. Wordt gekozen om te scheiden onder begeleiding van advocaten, wordt meestal een juridische strijd aangegaan, waarbij het draait om winnen en verliezen. Bij het inschakelen van een mediator of scheidingsspecialist draait het om er samen uit te komen. Een mediator of scheidingsspecialist heeft meestal uitgebreide kennis van scheidingssituaties en begeleidt partners om middels een dialoog aan een gezamenlijke duurzame oplossing wordt gewerkt. Het is de bedoeling de schade te beperken en te werken aan een win-win situatie, zover dat mogelijk is.

Conclusie

Al komt scheiden veel voor in Nederland, iedere scheiding is uniek. Scheiden kan vanuit verschillende contexten worden benaderd en heeft ook altijd gevolgen op meerdere gebieden. Wel is het zo dat veel echtscheidingen vergelijkbare stappen doorlopen. Daarnaast zijn er verschillende manieren om een echtscheiding vorm te geven. Vanuit mijn rol als mediator ben ik voorstander om de unieke situatie van het scheiden vorm te laten geven door de partners zelf. Er is geen algemene oplossing voor unieke situaties. Mocht er hulp nodig zijn kan een mediator bijdrage om het complexe proces te regisseren, zodat alle belangrijke punten aandacht krijgen en het scheiden voortvarend verloopt.

Geschreven door: Bas Fraaije

Mediator Fraaije diensten.

Fraaije diensten

Telefoon: 06 - 48 96 39 41

E-mail: info@komersamenuit.nl

www.facebook.com/komersamenuit.nl/